

често се пропускат. А те ни носят безценна информация за политически интереси у българите, физически изолирани от света. Първо, за да се интересуват овчарите и донеслите им новините приятели от събитията като руско-турската война от 1812 г., от Наполеон и от Милош Обренович, все през първите десетилетия на XIX в., това показва съвсем ясно, че още през тази ранна фаза на Възраждането българите имали политически поглед за събитията в и вън от България, интересували се от тях и ги смятали важни и за себе си, и за битието на народа си. Второ, че колкото и по-ограничена в сравнение с третата четвърт на XIX в. да била информацията им за български и чужди събития и личности, такава съществувала и очевидно била осмисляна от гледна точка на съдбата на българския народ или по някакъв начин свързвана с нея и турското владичество. Трето, че за да стигнат новини до овчарите в планината, съществувала неформална, но постоянно действаща мрежа от техни сънародници, които пренасяли информация и новини, съобщавани от вестниците, от място на място и от човек на човек - та чак до сайте, защо не и до хайдушките чети. Това поддържало и развивало политически интерес сред българите, а така системно било подготвяно и съзнанието им за освободителните идеи и движения.

В светлината на тази ситуация няколко споменавания в "забележките" на П.Хитов, преди той да установи революционни връзки с Г.С.Раковски, показват, че движейки се с четата си в течение на няколко години, той узнал по-рано за него, за освободителните му цели и за ролята му на народен водач, различен от хайдутите и техните методи на съпротива срещу турските поробители. Все по време на зимувката с юнаците си в планината през 1860-1861 г. Хитов научил от будни селяни, родолюбци и верни помощници на четата му, че Раковски е в Сърбия и крои планове за скорошни решителни действия, както и други новини. Ето краткият, но важен по същество разказ на войводата: "Веднаж доди Бойчо (кмет на с. Калояново и постоянен сътрудник и помощник на четата - б.м. Кр.Ш.) и ни разказа, чи вестниците писали, чи прочутия македонски войвода Илю Марков преминал с четата си в Сърбия и други нам полезни новини, чи Раковски бил в Сърбия и май му мязало за идущото лято да бъде война." Бойчо съобщил също на Хитов, че с него искал да разговаря хаджи Стефан Копринджиев - друг верен сътрудник на четата - и наскоро го довел в планината.¹¹ В спомените не е отбелязано за какво са разговаряли, но едва ли това желание на Копринджиев е било случайно. Чрез него и други съмишленици в Сливен и навсякъде по пътя на четата Хитов поддържал постоянни връзки с населението, узнавал новини - местни и донесени от други селища и от емиграцията, предприемал акции срещу проявени в злодейства турци, за които му съобщавали местни хора, осигурявал спокойствие за момците си и предприеманите действия и отправял хабери до сънародници в страната и извън нея.

Виждаме, че още преди да се запознае отблизо с идеите и революционните планове на Г.С.Раковски и да преживее онзи прелом, който го отвежда в организираното революционно движение и то в самите му ръководни среди, П.Хитов сам извървява или налучква самостоятелно свой път за по-добра организация на хайдушкото движение и на все по-ясно политическо осмисляне на действията му. Изра-